

Een onnauwkeurige, maar veelzeggende stadsplattegrond. De herinneringen van Charles Alexandre de Croÿ aan het Spaanse muitersregime in Roermond, 1604-1605

Gerard van de Garde

Er valt wat te zeggen voor de bewering dat het grote, machtige Spanje de helft van zijn Nederlandse bezittingen is kwijtgeraakt aan de kleine, zwakke Republiek doordat het zijn huursoldaten niet op tijd betaalde. De eerste helft van de Tachtigjarige Oorlog staat bol van de muitereien en 'Spaanse furies' in tal van Nederlandse steden. Een minder bekend voorbeeld hiervan is het eskadron van 12.000 muiters dat geleid werd door de 'eletto' (gekozen leider) Fabio Pagano en dat van de Spaanse landvoogden de stad Roermond als onderpand kreeg voor zijn achterstallige soldij. De muiters voerden een klein jaar lang een schrikbewind in de stad, totdat opperbevelhebber Spinola die soldij dan maar uit eigen zak betaalde. Charles Alexandre de Croÿ, die vrijwillig als gijzelaar bij de muiters verbleef en een hartelijke, wat dubieuze relatie met hen onderhield, schreef hierover in zijn oorlogsherinneringen getiteld 'Memoires guerriers de ce qu'y c'est passé aux Pays Bas'. Deze boekuitgave bevat een curieuze, onnauwkeurige plattegrond die nieuw licht werpt op de modernisering van de Roermondse vestingwerken volgens het gebastionneerd stelsel.